

Олександр Боднар
здобувач 1 курсу магістратури
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки,
освітньо-професійна програма «Управління закладами освіти»,
Західноукраїнський національний університет
Науковий керівник:
Елеонора Яценко
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри освітології і педагогіки
Західноукраїнського національного університету

СТУДЕНТИ-ІНОЗЕМЦІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМНИЙ КОНТЕКСТ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Щороку спостерігається стабільний приріст кількості студентів-іноземців. Українські заклади вищої освіти (ЗВО) у силі запропонувати безліч бакалаврських та магістерських програм з гуманітарних, природничих, точних, інженерних, медичних, ветеринарних, стоматологічних, хімічних галузей наук, окрім того наявні й підготовчі курси, післядипломна освіта, аспірантура, докторантура та програми академічної мобільності за згаданими галузями.

Вибір приїхати на навчання до України зумовлюється помірною ціною на навчання у порівнянні з США, Канадою чи будь-якою європейською країною. Також студенти-іноземці обирають Україну через високий рівень знань, котрі надаються у провідних ЗВО на окремих спеціальностях. Тенденція здобуття вищої освіти закордоном у студенті-іноземців з країн Північної Африки (Марокко, Алжир, Єгипет, Туніс, Лівія), Середньої Азії (Казахстан, Узбекистан, Туркменістан) та інші йде з часів радянського простору, коли їх батьки здобували вищу освіту інженерних, медичних, фармацевтичних, стоматологічних спеціальностей.

Впродовж останніх 5-ти років за статистичними даними Українського державного центру міжнародної освіти при МОН України, сучасний стан кількості іноземних студентів змінився, а саме(див. табл.1):

Динаміка кількості іноземних студентів в Україні (2016-2020 рр.)

Рік	Кількість
2016	64066
2017	66310
2018	75605
2019	80470
2020	76548

Аналізуючи таблицю 1, бачимо зменшення кількості іноземних студентів в Україні за 2020 рік порівняно з 2019 роком.

Зафіксовано, що найбільше іноземних студентів в Україні навчається у м. Харкові, м. Києві, м. Одесі. Відомо, що переважна більшість студентів із Індії, Марокко та Туркменістану [2].

Отже, значне збільшення іноземних студентів до 2020 року (початок пандемії COVID-19), може трактуватися як якісно позитивна тенденція промоції вищої освіти України поза межами країни, побудови відповідного статусу України на науковій арені та поступове визнання іншими країнами дипломів українських ЗВО.

Вагомими проблемами, з якими зустрічаються студенти-іноземці при виборі іноземного навчання, є:

1. Відсутність активної промоції української освіти на іноземних ринках (більшість студентів, котрі приїжджають на навчання до України, були загітовані самими ж студентами з їхніх країн – до 80%).[3].

2. Наявність агенцій-посередників між іноземним студентом та ЗВО в Україні (ця проблема відчутна для самого студента, бо вартість послуги агенції-посередника не регулюється жодними нормативними документами, що ставить студента-іноземця у економічно не вигідне фінансове становище).

3. Бюрократизована система отримання дозвільних документів (навчання іноземних студентів в Україні регулюється безпосередньо Наказами МОН, а нормативно-правова база включає документи, що регулюють візові та міграційні питання в'їзду в Україну) [2].

4. Проблеми освітнього процесу: викладання більшості дисциплін виключно англійською (однак, як зазначають студенти, часто

англійська викладача є недостатньо високого рівня, що спотворює сприйняття навчальної інформації) [3].

5. Застаріла матеріально-технічна база ЗВО (подекуди стан лабораторій при університетах бажає бути кращим, що унеможлиблює виконання певних маніпуляцій чи викладу практичного матеріалу наочним способом через дефіцит технічних та спеціальних засобів тощо).

6. Визнання (акредитація) українських дипломів (одна з головних проблем котра першочергово має бути вирішеною для продовження активної промоції української освіти за кордоном, адже чим більше країн буде визнавати український диплом, тим більше студентів-іноземців будуть зацікавлені у здобутті освіти в Україні) [1].

У процесі адаптації студентів-іноземців, окрім адаптації у мовному середовищі у програмах підготовчих відділень при університетах, часто упускається аспект культурної підготовки з участю студентів-іноземців та українських студентів у спільних заходах, їх організації та проведення, а також відсутнє програмне оформлення культурного дозвілля студентів-іноземців (відвідування театру, кіно, участь у фестивалях) що суттєво сповільнює процес адаптації у нових, стресових умовах особистості студента. Адаптація також стосується і процесу звикання студентів-іноземців до державних вимог написання комплексних індивідуальних завдань, самостійних робіт студента, курсових, дипломних, магістерських робіт, рефератів, адже вимоги до їх оформлення в українській системі освіти та європейській, або у країнах походження студента, суттєво різняться. Від адаптації до останніх вимог залежить подальша успішність студентів-іноземців та їх рейтинг у ЗВО.

Отже, збільшення числа іноземних студентів у закладах вищої освіти позитивно впливає на імідж України на арені надання освітніх послуг. Важливим є ефективне вирішення проблем, які постають перед адміністрацією університету, Міністерством освіти, самим іноземним студентом і вимагають швидкого розв'язання задля забезпечення збереження їхньої кількості на навчання та створення якісного освітнього продукту, який система вищої освіти зможе запропонувати для студентів-іноземців у повній мірі.

Перелік використаних джерел

- Лисак О. Б. Освіта іноземців в Україні: сучасний стан, проблеми та маркетинговий погляд на шляхи їх подолання. *Вісник ВПІ*, 2016. Вип. 4. С. 102-107.
- Сайт Міністерства освіти та науки України, Український державний центр Міжнародної освіти. Іноземні студенти в Україні. URL: <https://studyinukraine.gov.ua/en/life-in-ukraine/international-students-in-ukraine/>
- Сепаненко І., Дебич М. Навчання іноземних студентів в Україні: стан, проблеми, перспективи. 2017, С.53-54.

Андрій Довгалюк

здобувач 1 курсу магістратури,
спеціальність 015 Професійна освіта,
освітньо-професійна програма «Інформаційне забезпечення»,
Західноукраїнський національний університет
Науковий керівник:

Ірина Шкіцька

доктор філологічних наук,
професор кафедри інформаційної та
соціокультурної діяльності
Західноукраїнського національного університету

ТРУДНОЩІ В РЕАЛІЗАЦІЇ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ

У сучасному українському освітньому просторі спостерігається підвищення інтересу учасників освітнього процесу до практичного складника в навчанні з метою покращення якості освітніх послуг.

Теоретичний характер вищої освіти в Україні, недостатня увага освітян до набуття студентами практичних навичок роботи за фахом, зокрема гнучкості та здатності самостійно приймати рішення у виробничих ситуаціях засвідчують необхідність розвитку дуальної форми освіти в Україні.

Питання дуальної освіти привертають увагу багатьох українських і зарубіжних науковців, зокрема Є. Терещенкова, І. Акімової, І. Бойчевської, Г. Грунера, Г. Кершенштайнера, В. Кларіна, В. Грайнерта, А. Кея, У. Бека, В. Землянського, Н. Абашкіної, Я. Канакіна, Х. Беннера, тощо. Метою нашої роботи є визначити